

Iedere dag BBBeter

Verkiezings- programma

Raalte

**GEMEENTE
RAADS
VERKIEZINGEN
18.3.26**

Iedere dag BBBeter

Onze kernwaarden

BBB is de partij van en voor de regio. We zetten ons in voor een leefbaar Raalte waarin iedere inwoner zich thuis voelt. Waar we samen wonen, werken en recreëren en we trots zijn op onze cultuur en tradities. Dit doen we altijd vanuit onze kernwaarden:

Noaberschap

Er voor elkaar zijn is vanzelfsprekend.

We kijken naar elkaar om.

We zijn er voor álle inwoners van Nederland en laten niemand achter.

Gulden regel

Wat u niet wil dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.

We behandelen de ander zoals je zelf behandeld wilt worden.

We hebben en vragen respect voor andermans mening en bezit.

Iedereen is gelijkwaardig.

Authentiek

We blijven onszelf, doen gewoon, zijn positief (het glas is halfvol) en staan open.

We houden van humor.

Zijn niet arrogant, oftewel geen spatjes.

We kijken bij kritiek niet alleen in de verrekijker, maar ook in de spiegel.

Niet te groot om fouten toe te geven.

We zijn trots op wie we zijn en waar we vandaan komen.

Professioneel

We kijken vooruit, naar de lange(re) termijn.

We zijn ons bewust van onze stijl & houding.

En stellen het algemeen belang boven het persoonlijk belang.

Inhoudsopgave

Onze kernwaarden	2
Inhoudsopgave	3
Voorwoord	4
Samen leefbaar houden	4
Balans en noaberschap	4
Duidelijke keuzes	4
Iedere regio telt!	4
Wat dit concreet betekent	5
Onze deur staat altijd open	5
Leefbaarheid	6
Wonen	8
Sociaal Domein	10
Jeugdzorg	12
Onderwijs	13
Ruimtelijke Ordening	15
Economie en Ondernemen, Platteland en Water	17
Lokale economie en ondernemerschap	17
Vestigingsklimaat en bedrijvigheid	17
Regeldruk en balans	18
Een leefbaar platteland is topprioriteit	18
Waterkwaliteit en toezicht	19
Klimaat en Duurzaamheid	20
Veiligheid en Handhaving	22
Asiel en Migratie	24
Gemeentelijke Financiën	25
Bestuurscultuur en Participatie	26

Voorwoord

Raalte is ons thuis. Een thuis van meerdere kernen, onder één noemer: Raalte. Hier kennen we elkaar, steken we de handen uit de mouwen en hier bouwen we samen aan de toekomst. Hier wonen, werken en recreëren we.

Samen leefbaar houden

BBB zet zich in voor een leefbaar Raalte waar iedereen zich thuis voelt. We zorgen samen goed voor onze omgeving én voor elkaar. Mensen krijgen de ruimte om verantwoordelijkheid te nemen voor hun leven, werk en buurt. Daarbij zijn gezond verstand en vertrouwen leidend in beleid. Betutteling hoort daar niet bij.

Balans en noaberschap

Wij willen een goede balans: tussen woonkernen en platteland, inwoner en overheid, regels en de werkelijkheid. Niet door mensen in hokjes of doelgroepen te plaatsen, maar door uit te gaan van kracht, betrokkenheid en noaberschap. We bieden de springplank voor wie vooruit wil en het vangnet voor wie steun nodig heeft.

Duidelijke keuzes

Iedere dag BBBeter vraagt om het maken van duidelijke keuzes. BBB Raalte neemt die verantwoordelijkheid: transparant, onderbouwd, in overleg met betrokken partijen en altijd in het belang van de leefbaarheid. Daarbij houden we vast aan onze kernwaarden: noaberschap, de gulden regel, authenticiteit en professionaliteit.

Iedere regio telt!

BBB is de partij van de regio. We werken in korte lijnen en begrijpelijke taal, samen met inwoners, organisaties én met onze vertegenwoordigers in provincies, waterschappen, Den Haag en Europa. Zo zorgen we dat Raalte mee kan praten en profiteren.

Wat dit concreet betekent

Wat dit concreet betekent voor Raalte lees je in dit programma. Daarin benoemen we de aandachtspunten die hier écht leven en waar wij samen met jou aan willen werken. Denk bijvoorbeeld aan voldoende en betaalbare woningen voor jong en oud in álle kernen, ruimte voor ondernemers om te groeien en zo werkgelegenheid te creëren en veilige verkeerssituaties voor fietsers bij de sportvelden en naar de scholen. De N35 bij Mariënheem en kruispunt Bos blijft onze prioriteit, waar we actief op blijven inzetten.

Onze deur staat altijd open

Tot slot. Als er iets speelt in jouw omgeving staan wij klaar om te luisteren. BBB Raalte is altijd dichtbij en bereikbaar.

Leefbaarheid

Visie

BBB bestaat om alle inwoners een leefbaar Raalte te helpen ervaren. Houding en gedrag volgens het BBB-noaberschap is daarvoor een belangrijk uitgangspunt. Je kijkt om naar de mensen en de omgeving waarin je woont, werkt en recreëert, door deze te koesteren en er samen goed voor te zorgen, net als voor elkaar. Dat begint met verbinding tussen inwoners, waarbij we inzetten op sterke en leefbare dorpskernen en een leefbaar platteland, met voldoende voorzieningen en ontmoetingsplekken. De gemeente ondersteunt en faciliteert initiatieven van inwoners die bijdragen aan de sociale verbinding. BBB staat voor minder regeldruk en meer vertrouwen.

- **Voorzieningen behouden.** Voorzieningen zoals een MFA, de sportverenigingen, de supermarkt en zelfs de brievenbus zijn van groot belang voor de leefbaarheid en behouden we waar mogelijk.
- **MFA's en sportfaciliteiten.** In de MFA's of buurthuizen worden verschillende activiteiten verzorgd door verenigingen of maatschappelijke organisaties zoals (cultureel) maatschappelijk werkers of jongerenwerkers. Zij kunnen een signaleringsfunctie vervullen in de ontwikkeling van de jeugd in de dorpen en daar een positieve stimulans aan geven. Bewegen in gezelschap is goed voor de fysieke en mentale gezondheid. Overijsselse sportverenigingen en faciliteiten moeten in stand gehouden en gestimuleerd worden. Hierbij moet ook ruimte zijn voor mensen die door hun rugzakje moeite hebben om mee te kunnen doen.
- **Bereikbaarheid van de dorpskernen.** Alle dorpskernen moeten goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. De dienstregeling van bussen wordt waar mogelijk uitgebreid. Hoewel dit een taak is van de provincie, zullen wij dit regelmatig bij de provincie op tafel leggen.
- **Culturele identiteit koesteren.** We koesteren onze culturele identiteit en tradities en faciliteren activiteiten die hieraan bijdragen, zoals: de paasvuren, carbidschieten, carnaval en dorpsfeesten zoals Stöppelhaene en De Pompdagen. Tradities verbinden onze gemeenschappen.
- **Maak erfgoed zichtbaar.** We waarderen ons erfgoed en maken deze zichtbaar met historische fiets- en wandelroutes. Daarnaast ondersteunen we blijvende exposities als de Germanenkamer in Heeten en de diverse historische verenigingen.
- **Stimuleer verbinding tussen inwoners.** Kleine organisaties en lokale initiatieven die bijdragen aan de verbinding van onze inwoners worden gestimuleerd, eventueel door middel van laagdrempelige subsidies.

Iedere dag BBBeter

- **Ondersteun aanleg ontmoetingsplekken.** We ondersteunen de aanleg van ontmoetingsplekken in de buurt, zoals pluk- en buurttuinen. Deze kunnen inwoners zelf inrichten en samen beheren. We willen ook dat bewoners betrokken worden als straten of wijken opnieuw worden ingericht. Organisaties zoals WijZ Welzijn, De Kern, Humanitas, de Voedselbank en Taalpunt zorgen voor verbinding en moeten daarin ondersteund worden.
- **Iedereen kan sporten.** We vinden het belangrijk dat iedereen in Raalte kan sporten.
- **Goed onderhouden sporthal of sportveld.** Sporten verbindt mensen, maakt gezond en zorgt voor plezier. Dit begint al op jonge leeftijd, bijvoorbeeld op school of in de buurt. In elke dorpskern moet een goed onderhouden sporthal of sportveld zijn. Zo blijft sporten dichtbij en voor iedereen toegankelijk. We willen dat ook mensen met een beperking of handicap mee kunnen doen. Daarom moeten sportlocaties en verenigingen goed bereikbaar en aangepast zijn. Denk aan aangepaste kleedkamers, goede begeleiding en (aangepast) sportmateriaal. Ook mensen met een smalle beurs mogen niet buitenspel staan. We zetten ons in voor regelingen zodat ook zij lid kunnen worden van een sportvereniging. Samen sporten is samen leven, dat moet voor iedereen mogelijk zijn.
- **Stimuleer verenigingsleven.** Een bloeiend verenigingsleven is belangrijk voor Raalte, de gemeente draagt hieraan bij met laagdrempelige subsidies en waar mogelijk praktische ondersteuning. Veel verenigingen kampen met een tekort aan vrijwilligers, met name de bestuursfuncties zijn vaak lastig in te vullen.

Wonen

Visie

BBB Raalte heeft oog voor de mens achter de woningzoekende. We willen snel en betaalbaar bouwen voor starters, gezinnen en ouderen, met oog voor leefbaarheid, eigen regie en ons lokale karakter in Raalte. Door slim te bouwen en beter gebruik te maken van bestaande ruimte, bouwen we aan een Raalte waar iedereen zich écht thuis kan voelen. Wie al een lokale binding met Raalte en haar buurtdorpen heeft, krijgt wat ons betreft prioriteit om in de gemeente te wonen.

 Woningen die passen in de omgeving. Wij willen huizen bouwen die goed passen in de buurt en bij de grootte van de gemeenschap. In grote dragende kernen bouwen we, indien mogelijk, groot en kiezen we voor optopping, want daar is ruimte en een infrastructuur voor grotere woningbouwprojecten. In kleine kernen bouwen we klein en zorgvuldig. In elke kern of wijk één straatje erbij, zodat het dorp zijn karakter behoudt.

 Slim ruimtegebruik. We moeten bestaande woningen en gebouwen beter en flexibeler gebruiken, bijvoorbeeld omvormen van (agrarische) leegstaande gebouwen, splitsen van woningen, familiewoning op eigen terrein. Ontwikkelingen als rood-voor-rood, groen-voor-rood, zon-en-zorg-voor-rood zijn goede mogelijkheden om leegstaande gebouwen op het platteland een nieuwe functie te geven, bijvoorbeeld meer recreatie, meer natuur en meer zorgfuncties. Al deze functies zullen zorgvuldig moeten worden ingepast, met oog voor versterking, zodat bestaande functies niet worden belemmerd door bouw van (particuliere) woningen. Ook moeten we inbreiden waar het kan, zodat de ruimte zo efficiënt mogelijk gebruikt wordt.

 Snelle en betere woningbouw. BBB wil meer huizen bouwen en dit sneller doen. Versnel het vergunningsproces waar mogelijk en maak de aanvraag eenvoudiger. Bezwaarprocedures moeten sneller en met prioriteit doorlopen worden. We zetten in op fabrieksmatige woningbouw om te versnellen.

 Tijdelijke en flexibele bouw. Vergunningsprocessen voor familie- en mantelzorgwoningen op eigen erf moeten eenvoudiger. Sta tijdelijke woningen of flexibele bouw toe, mits er geen containerparken uit de grond worden gestampt. Maar het splitsen van woningen eenvoudiger en kap de lokale koppen op landelijke duurzaamheidseisen.

 Betaalbare woningen voor iedereen. We streven naar een goede mix van koopwoningen, middenhuur en sociale huur. Zo zorgen we voor een evenwichtige buurt, waarin mensen met verschillende inkomens en achtergronden samenleven. Dit zou prima in een knarrenhof passen. Betaalbare woningen en knarrenhofjes.

 Bouwen op maat. De samenstelling van onze bevolking verandert. We willen daarom meer woningen op maat voor jongeren, alleenstaanden en bejaarden. Denk hierbij aan kleinere, betaalbare (koop)woningen en knarrenhofjes. Betaalbare koopwoningen moeten daarnaast ook écht betaalbaar zijn.

Iedere dag BBBeter

- **Voorrang bij de toewijzing woningen.** Woningen worden in eerste instantie toegewezen aan mensen met een sterke lokale binding, we pleiten daarom voor een passend beleid bij de toewijzing van sociale huur en de verkoop van nieuwbouwprojecten. BBB Raalte zet de Huisvestingswet uit 2014 in om ervoor te zorgen dat statushouders geen voorrang krijgen bij de toewijzing van woningen.
- **Wonen in een vertrouwde omgeving.** Ouderen moeten dichtbij hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Daarom zetten we in op voldoende ouderenwoningen en kleinschalige woon-/zorgcentra in elke kern, passend bij de behoefte.
- **Mantelzorgwoningen.** We vinden het belangrijk dat inwoners die mantelzorg nodig hebben, zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Een mantelzorgwoning kan hiervoor een oplossing bieden. Dit is een tijdelijke zelfstandige woning op het erf van de mantelzorger. Bijvoorbeeld in een aanbouw, een bijgebouw of door het plaatsen van een mantelzorgunit.

Sociaal Domein

Visie

De mens centraal en niet het zorgsysteem. BBB Raalte staat voor een benadering van zorg, welzijn en ondersteuning die begint bij het zien van de mens. Zorg moet dichtbij en laagdrempelig zijn. Het sociaal domein krijgt de ruimte om te doen wat werkt. We kijken naar de behoefte van onze inwoners en houden binnen het sociaal domein niet star vast aan potjes of budgetten. Dat betekent regels die ondersteunen in plaats van beperken. Vertrouwen in inwoners, zorgverleners en vrijwilligers is het vertrekpunt. We geloven dat inzetten op preventieve zorg, grotere problemen kan voorkomen.

- **Zorggeld naar de praktijk, niet naar papier.** BBB kiest voor eenvoudige en doelgerichte zorg. Geen dure structuren, maar praktische oplossingen. Minder administratie, meer mensen in de praktijk. Wat echt nodig is, moet gewoon kunnen.
- **Maatwerk als standaard.** We durven flexibel om te gaan met budgetten, kijken naar de behoeften van onze inwoners en leveren daarvoor maatwerk.
- **Vertrouwen en ruimte voor professionals.** De gemeente stelt een budget vast om in uitzonderlijke gevallen te kunnen afwijken van de regels.
- **Zorg versnellen.** We erkennen dat er bij veel zorgaanbieders wachtlijsten zijn. We zien naar elkaar om, en indien nodig wijken we uit naar zorgaanbieders buiten de gemeente als onze inwoners daar sneller geholpen worden.
- **Vast contact.** We verminderen het aantal loketten en gaan voor meer persoonlijke aandacht. We kiezen voor één contactpersoon en één plan per huishouden.
- **Meer steun voor mantelzorgers.** Als mantelzorg te zwaar wordt, is er hulp beschikbaar, zonder schuldgevoel. Van een luisterend oor tot het samen zoeken naar oplossingen. Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde en kunnen rekenen op onze steun in woord en daad.
- **Geen onnodige herindicaties.** Bij blijvende beperkingen zijn herindicaties vaak stressvol en een onnodige belasting van de medewerkers van het sociaal domein. We schrappen de gevallen waarin vooraf duidelijk is dat zorg blijvend nodig is, om stress en kosten te besparen.
- **Voor elkaar zorgen.** Met elkaar stimuleren we dat we gezond eten, meer bewegen, jong en oud, en elkaar vaker ontmoeten. Dat stimuleert de gemeente. Bijvoorbeeld door buurtkeukens, gezamenlijke maaltijd, bankjes, openbare sanitaire voorzieningen, sportprojecten en groene speelplekken.

Iedere dag BBbeter

- **Preventie is essentieel.** We zetten in op preventie om het welzijn van inwoners te versterken en kosten in het sociaal domein te beperken. Daarom steunen we initiatieven zoals jongerenwerk, inloop voor ouderen, zoals 'ontmoeten in eigen dorp: voor een kop koffie of een heerlijke maaltijd'. Ook de buurtsportcoaches spelen een belangrijke rol. Zij zorgen niet alleen voor valpreventie voor ouderen, maar geven ook sportadvies en weten welke financiële regelingen er zijn zodat iedereen kan sporten.
- **Suïcidepreventie.** We zien naar elkaar om en we stellen in Raalte een suïcidepreventiecoördinator aan, zodat ook onze kwetsbaarste inwoners de weg naar passende hulp weten te vinden.
- **Ieder mens mag er zijn.** Huidskleur, geloof, seksuele geaardheid: binnen de grenzen van de wet is iedereen gelijk. En meer: iedereen is een volwaardig mens. De gemeente is er voor iedereen, punt.

Jeugdzorg

Visie

Goede jeugdzorg begint niet bij een hulpvraag, maar bij een buurt die oplet. Jongeren verdienen geen systeem, maar echte aandacht. BBB Raalte wil terug naar een samenleving waarin we omkijken naar elkaar. Waar professionals worden vertrouwd, kinderen worden gehoord, en de gemeenschap weer een rol speelt in opvoeding en ondersteuning. Niet elke tegenslag is een diagnose. Niet elk kind heeft jeugdzorg nodig, maar gezinnen die vastlopen hebben recht op hulp; laagdrempelig, dichtbij en zonder schaamte. We zorgen voor kortdurende ondersteuning waar mogelijk, intensieve gespecialiseerde jeugdzorg wanneer nodig.

 Vaste aanspreekpunten en vroegtijdige signalering. Kinderen in de jeugdzorg zeggen vaak dat ze zich niet gehoord voelen. Dat moet anders. Elk kind moet weten bij wie hij of zij terecht kan. Of het nu gaat om zorgen thuis, op school of in de instelling. Daarom willen we vaste aanspreekpunten op school of bij jongerencentrum Traxx. Daar kunnen kinderen veilig praten. Zo kunnen problemen eerder worden gezien en opgelost.

 Blijf in contact tijdens wachttijden. Kinderen en ouders op een wachtlijst mogen zich niet alleen voelen. Gemeenten moeten contact houden met gezinnen die wachten op hulp. Denk aan updates, tips of steun uit de buurt. Zo blijven we in verbinding en voorkomen we dat problemen erger worden.

 Hulp begint in de buurt. We zorgen voor sterke wijkteams en jongerenwerkers. Daar kunnen kinderen en ouders makkelijk binnenlopen voor hulp. Zo voorkomen we dat problemen groter worden. Deze teams werken samen met scholen, sportclubs en huisartsen. Dichtbij en vertrouwd.

 Geef professionals de ruimte. Jeugdprofessionals weten wat er nodig is. Zij verdienen ons vertrouwen. Minder tijd aan papierwerk, meer tijd voor kinderen en gezinnen. Wij kiezen voor vakmanschap. Geef professionals de ruimte om te doen wat werkt – over organisatiegrenzen heen en Raalte stelt een budget vast om in uitzonderlijke gevallen te kunnen afwijken van de regels.

Onderwijs

Visie

Goed en passend onderwijs is een basisrecht voor ieder kind. BBB Raalte wil dat kinderen zoveel mogelijk basisonderwijs kunnen volgen in hun eigen wijk of dorp. Scholen zijn belangrijke ontmoetingsplekken. Ze versterken de samenhang in wijken en dorpen en dragen bij aan een leefbaar Raalte. Daarom zetten we ons in voor bereikbare en toekomstbestendige scholen.

Passend onderwijs dichtbij. Passend onderwijs bieden we het liefst dicht bij huis. Als dat niet kan, is de gemeente verantwoordelijk voor het regelen van goed vervoer. Dat doen we bij voorkeur via vrijwilligers of lokale vervoerders en met zo kort mogelijke ritten. We vinden het belangrijk dat er wordt gewerkt met vaste chauffeurs bij schoolritten, omdat het vervoer vaak naar speciaal onderwijs gaat.

Leerling centraal. We zetten de leerling centraal en combineren budgetten vanuit de Jeugdwet en Passend Onderwijs. Zo zorgen we voor een passende plek voor ieder kind en voorkomen we voortijdig schoolverlaten.

Voortijdig schoolverlaten. De gemeente werkt nauw samen met scholen om te zorgen voor een passende plek voor ieder kind. De leerplichtambtenaar is een vaste medewerker van de gemeente: deze functie rouleert niet. Zo voorkomen we dat kinderen voortijdig schoolverlaten.

Studentenbuslijn. We zetten ons in voor een studentenbuslijn, die Raalte en Heino beter verbindt met Windesheim, Landstede en Deltion in Zwolle. Op deze manier wordt de drukke treinverbinding tussen Raalte en Zwolle ontlast.

Sterke samenwerking voor jeugd. We werken nauw samen met scholen en bieden goede preventieve jeugdzorg op school via schoolmaatschappelijk werk, preventiemedewerkers en jongerenwerkers. Het alcoholgebruik bij jongeren onder de 18 jaar is in Raalte hoog en er wordt veel gevapet. De aanwezigheid van de jongerenwerker op het Carmel College heeft een positief effect en moet een permanent karakter krijgen.

School moet een veilige plek zijn. School moet een veilige plek zijn en daar hoort geen jeugdcriminaliteit bij. Preventie is daarbij geboden en er moet een nauwe samenwerking komen tussen school, jongerenwerker en de jeugdagente. De activiteiten van jongerenwerkers in onze gemeente zijn niet onopgemerkt gebleven en blijken een gat in de markt te zijn. We willen dat dorpskernen hier gebruik van kunnen maken.

 Groene en veilige schoolpleinen. We stimuleren aantrekkelijke en groene schoolpleinen waar kinderen kunnen spelen en leren. De Linderte, de Zonnehof, de Bolster en de Esmoreit hebben nieuwe groene schoolpleinen gekregen. Deze projecten stimuleren creatief en verkennend buitenspelen, natuurbeleving en biodiversiteit. We stimuleren daarom dat meer scholen hun schoolpleinen vergroenen in samenwerking met het waterschap. Niet alleen basisscholen, maar ook middelbare scholen moeten hier gebruik van kunnen maken.

 Burgerschap. BBB Raalte vindt het belangrijk dat de gemeente jongeren betreft bij burgerschap. Dit kan door hen actief te laten meedenken en mee te laten beslissen over vraagstukken die in onze gemeente spelen. Scholen en jeugdorganisaties moeten worden ondersteund bij het organiseren van debatten, workshops en maatschappelijke stages. Zo kunnen jongeren zich gehoord voelen en leren hoe inspraak werkt.

Ruimtelijke Ordening

Visie

Voor BBB Raalte is het essentieel om slim om te gaan met de beschikbare ruimte. Dat betekent dat we logisch nadenken over welke voorzieningen we op welke plaats willen. We richten de ruimte slim en duurzaam in, met oog voor mensen, natuur en toekomst. Zo bouwen we aan een Raalte waar iedereen mee kan doen.

De bereikbaarheid van Raalte is belangrijk: nu en in de toekomst. Raalte is een regionaal knooppunt wat betreft wegen, fietspaden en openbaar vervoer. Er is veel woon-werkverkeer van en naar Raalte. De Zegge is een uitbreidend industrieterrein met veel aan- en afvoer van goederen. Het centrum van Raalte heeft een druk trein- en busstation en de aanwezigheid van Carmel College Salland en Landstede zorgt voor een grote stroom fietsende scholieren. In de komende decennia zal het aantal inwoners van de gemeente Raalte een flinke groei laten zien. De verkeersintensiteit zal hierdoor alleen maar toenemen. Salland wordt ook steeds meer ontdekt als toeristische regio. Een gevolg daarvan is een toename van recreatief fiets- en wandelverkeer. Om deze toenemende verkeersstromen in de toekomst te kunnen blijven verwerken, heeft de gemeente Raalte een goede infrastructuur nodig. Hierbij moet rekening worden gehouden met de verschillende soorten verkeer en vervoer waar de gemeente Raalte mee te maken heeft.

 Ruimte slim gebruiken. We gaan efficiënt en effectief om met de beschikbare ruimte die we hebben en stemmen de indeling in de ruimte af op wat mensen nodig hebben.

 Inbreiden waar mogelijk. We kijken kritisch naar open ruimtes in de kernen waar wellicht gebouwd kan worden.

 Uitbreiden aan de noordwestkant. In de komende jaren worden er in Raalte veel woningen gebouwd. Naast inbreiden, zal er ook uitgebreid moeten worden. Bouw nieuwe wijken vooral in de buurt van de N35 en de N348: de doorgaande wegen naar Zwolle en Deventer. Zorg daarnaast voor een goede verbinding naar het trein- en busstation.

 Groennorm. We willen, bij nieuwbouwprojecten, zoveel als mogelijk de groennorm 3-30-300 bereiken. Ofwel:

3 : iedereen moet vanuit zijn woning minimaal 3 bomen kunnen zien.

30 : een minimale boom kroonbedekking welke zorgt voor schaduw in buurten van 30%

300 : iedereen zou op 300 meter wandelafstand van zijn woning een groene verblijfsplek of park moeten hebben.

 Verkeersveiligheid heeft prioriteit. BBB maakt van verkeersveiligheid een prioriteit, vooral voor kinderen, ouderen en fietsers. We nemen signalen van inwoners, bedrijven en instellingen serieus en zorgen voor veilige oversteekplaatsen, goede fietspaden en maatregelen die het verkeer vertragen waar dat nodig is. Zo maken we onze straten veiliger voor iedereen.

- **Bereikbaarheid: overleg met provincie en rijk.** We vinden dat de gemeente het voortouw moet nemen om onderstaande projecten zo snel mogelijk uitgevoerd te krijgen.
- **Kruispunt Bos.** Het knooppunt Raalte (kruispunt Bos) moet zo snel mogelijk worden aangelegd, inclusief een fietsverbinding vanuit Raalte-Noord.
- **N35 100 km/u.** De N35 moet een 100 km-weg worden met ongelijkvloerse kruisingen bij Heino-Noord en Zuid.
- **Rondweg Mariënheem.** De geplande rondweg om Mariënheem moet zo snel mogelijk worden aangelegd.
- **Oostelijke Randweg om Raalte.** Vanaf de N35 moet er een oostelijke randweg komen langs industrieterrein De Zegge, die aansluit op de Overkampsweg. Dit maakt het industrieterrein beter bereikbaar en lost de fileproblemen bij de aansluiting van de Almelosestraat op de N35 op. Deze randweg moet met een ongelijkvloerse aansluiting – Raalte-Oost – aansluiten op de N35.
- **Turborotonde Overkampsweg/N348/N322.** Raalte moet de huidige rotonde ombouwen tot een tweebaans turborotonde. Zo kunnen de dagelijkse files op de N348 worden opgelost.
- **Fietssnelwegen.** We willen de fietssnelweg F35 vanuit Nijverdal via Raalte en Heino door trekken naar Zwolle. In Raalte en Heino moet duidelijk worden waar de F35 gaat lopen. Borden met F35 en F348 moeten nu al de fietsroutes naar Zwolle en Deventer gaan markeren.

Economie en Ondernemen, Platteland en Water

Visie

BBB Raalte staat voor een sterke lokale economie waarin ondernemers de ruimte krijgen om te ondernemen en bij te dragen aan werkgelegenheid, leefbaarheid en voedselvoorziening. De gemeente moet hen ondersteunen met minder regels, meer vertrouwen en ruimte voor groei en innovatie. Zo houden we Raalte vitaal.

Lokale economie en ondernemerschap

- BBB steunt lokale ondernemers.** Lokaal ondernemen verbindt en is duurzaam. We zijn trots op onze bedrijven! In samenwerking met de provincie moet het MKB zo goed mogelijk gefaciliteerd worden. Er komt voldoende ontwikkelingsruimte voor ondernemers zodat zij hun bedrijf kunnen overdragen aan de volgende generatie. Zo blijven familiebedrijven behouden. BBB Raalte wil dat de toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen gewaarborgd wordt.
- Lokaal inkopen.** De gemeentelijke organisatie koopt producten en diensten bij voorkeur lokaal in en maakt daarbij indien nodig gebruik van een roulatiesysteem zodat meer ondernemers aan bod komen.
- Stimuleren samenwerking ondernemers.** Ondernemersverenigingen en BIZzen (bedrijven-investeringszones) dragen bij aan een attractief en veilig winkelgebied en worden bijgestaan met raad en daad.

Vestigingsklimaat en bedrijvigheid

- Lokaal vestigen is aantrekkelijk.** BBB wil een aantrekkelijk vestigingsklimaat behouden en versterken door initiatieven om de winkelstraat bruisend te houden, BIZ op te plussen, locaties beschikbaar te stellen voor bedrijven(terreinen) en deze bereikbaar te houden. Zo is het centrum van Raalte en Heino vernieuwd. Wij vinden het belangrijk dat zowel Raalte als Heino goed bereikbaar blijven en willen hierin investeren.
- Wonen, natuur en bedrijvigheid op elkaar afstemmen.** In overleg met elkaar bekijken waar welke functies het beste kunnen plaatsvinden. En hoe we iets meer verdraagzaam kunnen zijn tegenover elkaar. Indien bedrijven verplaatst willen worden naar een passender locatie, worden zij ondersteund.

Regeldruk en balans

- **BBB voorkomt onnodige lokale regels.** Ondernemers en inwoners mogen niet vastlopen op lokale regels die weinig opleveren voor mens of milieu.
- **Ruimte voor feest en traditie.** We beschermen de ruimte voor recreatie, evenementen en tradities. Daarbij willen we dat vergunningen voor bijvoorbeeld een (dorps)feest, markt of cultureel evenement niet onnodig ingewikkeld of streng zijn. Wat altijd mocht, moet niet zomaar ineens verboden worden.

Een leefbaar platteland is topprioriteit

- **Leefbaar buitengebied.** We zetten ons actief in om het buitengebied leefbaar, goed onderhouden en vitaal te houden, met voldoende voorzieningen, woningaanbod en bereikbaarheid met respect voor de authentieke omgeving. De boer is als ondernemer drager van het buitengebied.
- **Unieke landschap behouden.** Ons prachtige coulisselandschap wordt grotendeels door boeren beheerd en dient te worden behouden zodat de teelt van veilig lokaal voedsel gegarandeerd wordt. Dat is niet alleen waardevol voor ons als inwoners, maar ook door de vele toeristen die Salland bezoeken. We zetten ons actief in om het buitengebied leefbaar, goed onderhouden en vitaal te houden met respect voor de authentieke omgeving.
- **Natuurlijk beheer van bermen en groenstroken.** Raalte maait alleen waar dit nodig is voor veiligheid of agrarisch gebruik en kiest verder voor ecologisch beheer.
- **Gezonde dieren.** BBB Raalte vindt dierenwelzijn heel belangrijk. De wetgeving dient overal, dus ook in natuurgebieden, te worden gehandhaafd. Ook in natuurgebieden moet de dierenwelzijn aan minimale eisen voldoen. Vanwege de grote slachting die wolven aanrichten onder de (landbouw)huisdieren van boeren en agrariërs, wil BBB dat er nagedacht wordt over hoe we hier snel op kunnen handelen mocht de situatie daarom vragen. Het wolvenplan biedt hiervoor mogelijkheden.

Waterkwaliteit en toezicht

- **Aanpak watervervuiling bij de bron.** We verbeteren riooloverstorten om vervuiling bij regen te voorkomen. Ook andere bronnen van watervervuiling worden gericht aangepakt. Het doorspoelen van medicijnen wordt een alsmaar grotere bron van watervervuiling. Hierover gaan we inwoners voorlichten.
- **Houd water vast waar het valt.** BBB Raalte wil dat de provincie in samenwerking met waterschappen, gemeenten, inwoners, bedrijven en wetenschappers werkt aan het opstellen van een waterbalans. In woonwijken leggen we wadi's aan waar het water de grond intrekt. Bij te veel water hebben we bergingsvijvers en -gebieden waar water tijdelijk kan worden opgeslagen. Als het niet anders kan, wordt het water afgevoerd.

Klimaat en Duurzaamheid

Visie

BBB Raalte kiest voor realistische duurzaamheid. Wie rood staat kan niet groen doen. Duurzaamheid moet praktisch, haalbaar en betaalbaar zijn én gedragen worden door inwoners en bedrijven. Wij geloven in lokale oplossingen die werken voor mens, natuur én economie. Geen dwang of dure, onhaalbare plannen, maar doen wat werkt. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol als ondersteuner en aanjager. We bouwen samen aan een leefbare en toekomstbestendig Raalte, waarin iedereen kan meedoen.

 Echte duurzaamheid. Echte duurzaamheid moet bijdragen aan het welbevinden van onze inwoners en bedrijven. Leefbaarheid, keuzevrijheid en zeggenschap van inwoners staan centraal. Dit kan met lokale energiecoöperaties, waar burgers gezamenlijk investeren in duurzame projecten, zon-op-dak-initiatieven, een buurtbatterij etc. Een voorbeeld hiervan is het zonnepark van Endona in Heeten.

 Geen onrealistische doelen. BBB steunt verduurzaming, maar verzet zich tegen plannen die te veel kosten of weinig effect hebben. Wie rood staat, kan niet groen doen. BBB Raalte wil geen extra lokale koppen op nationaal beleid.

 Wek energie op met biomassa. We moeten stimuleren dat reststromen uit de voedselindustrie en landbouw - biomassa - gebruikt worden. Met biomassavergisters wordt groenafval, mest, GFT of andere organische stoffen omgezet in biogas.

 Aanpassen aan klimaat. We kunnen het klimaat niet veranderen, maar ons wel aanpassen aan het veranderende klimaat. BBB Raalte steunt de klimaatsubsidie voor het vergroenen van tuinen en het vasthouden van water waar het gevallen is, zowel voor particulieren als organisaties. Denk aan het ontkoppelen van regenwater, groen voor tegels, het planten van een boom of het plaatsen van een regenton. In de bebouwde ruimte komt meer aandacht voor planten als temperatuurregelaar, producent van zuurstof en voedsel en vestigingsplaats voor vogels, dieren en andere planten.

 Stimuleer biodiversiteit. We moeten in stand houden wat er is aan dieren- en plantenleven. Gebruik daarbij de lokale kennis van inwoners, agrariërs, natuurorganisaties en Wild Beheer Eenheid. Geef subsidies voor de aanleg van kleine landschapselementen als heggen, houtwallen en poelen, maar ook voor kruidenrijke randen langs akkers. Stimuleer het dierenleven dat onder druk staat door bijvoorbeeld het plaatsen van nestkasten en schermen langs de weg waar een paddentrek is.

 Kruidenrijke bermen. We zaaien bermen in met bloemrijke inheemse mengsels (vrij van Jacobskruid) en gaan deze op natuurlijke wijze beheren. Dus niet alleen genoeg nemen met een groene grasstrook met paardenbloemen langs de weg. Er wordt alleen gemaaid waar dit strikt noodzakelijk is voor de verkeersveiligheid.

Iedere dag BBBeter

- **Bestrijding exoten en gevaarlijke soorten.** BBB Raalte vindt vanwege de veiligheid het bestrijden van de eikenprocessierups, het Jacobskruiskruid, de reuzenberenklauw en de Japanse duizendknoop belangrijk. Zo zorgen we niet alleen voor de gezondheid van mens, maar ook van dier.
- **Welke subsidie waar aanvragen.** Maak duidelijker voor de inwoners wat de subsidiemogelijkheden zijn en bij welke instantie men deze kan verkrijgen.

Veiligheid en Handhaving

Visie

BBB wil dat iedereen zich veilig voelt in Raalte. Veiligheid begint met gezond verstand: aanpak van echte overlast en criminaliteit, niet met symboolmaatregelen. De publieke ruimte is van ons allemaal en vraagt om respect, duidelijke regels en zichtbare handhaving.

 Streng aanpak georganiseerde criminaliteit. Daders van drugsoverlast, vandalisme, zorgfraude en andere vormen van criminaliteit moeten streng worden aangepakt. BBB Raalte pleit voor een nauwe samenwerking tussen gemeente, politie, het openbaar ministerie en de Belastingdienst en niet te werken op 'eilandjes'. Een intergemeentelijke regisseur ondermijning zou een goede aanvulling zijn. Vooral in een plattelandsgemeente als Raalte is het belangrijk om voorlichting te geven en alles goed te monitoren.

 Veiligheid dichtbij. Onze hulpdiensten horen dichtbij en benaderbaar te zijn. Wijkagenten en BOA's zijn bekend in de wijken en buurten. We zetten ons in voor zoveel mogelijk behoud van lokale politiebureaus en brandweerkazernes en stimuleren deelname aan de vrijwillige brandweer.

 Politie en brandweer. De politie en brandweer zijn onmisbaar voor de leefbaarheid in de kleine kernen. Iedereen wil zich veilig voelen in zijn eigen buurt. Soms zijn er kleine dingen die dat gevoel verstoren, zoals fout geparkeerde auto's of afval op straat. Soms zijn er ook grotere problemen, zoals overlast van verwarde mensen, criminaliteit of een illegale wietkwekerij. Wijkagenten en boa's moeten voldoende tijd krijgen om deze ogen en oren daadwerkelijk te kunnen zijn.

 Aanrijtijden hulpdiensten. Onze hulpdiensten horen snel op de plek te zijn waar ze nodig zijn. We willen dat de aanrijtijden van de hulpdiensten binnen de landelijke norm vallen. We moeten nadenken over meerdere uitrukdependances en zoek regionale samenwerking om aanrijtijden te verkleinen. De aanrijtijden van ambulances moeten worden geactualiseerd, omdat de laatste cijfers stammen uit 2017.

 Structureel twee politiewagens beschikbaar. De gemeente Raalte is groot. Eén politiewagen is eenvoudigweg niet voldoende, omdat ook de gemeente Olst-Wijhe bediend moet worden. Zo is er een snellere responstijd en is de politie zichtbaarder aanwezig, wat bijdraagt aan het veiligheidsgevoel van inwoners.

 Cybercriminaliteit. BBB wil dat onze gemeente zich actief voorbereidt op cyberaanvallen en inwoners beter bewust maakt van digitale veiligheid. We willen regelmatige controles van de digitale systemen van de gemeente.

Iedere dag BBBeter

 Calamiteiten. Er moet onderzocht worden hoe lang de gemeente Raalte zonder stroom of voorzieningen kan. We moeten het calamiteitenplan bekender maken bij inwoners en communiceren welke sleutelvoorzieningen zoals opvangpunten, drinkwater of energievoorziening er zijn, met aandacht voor kwetsbare groepen. Bevorder dat inwoners, verenigingen en wijken worden geïnformeerd en betrokken bij oefeningen en voorbereidingen.

 De wolf. BBB staat voor de veiligheid van mens en dier. Wolfwerende hekken bieden niet altijd voldoende bescherming en kunnen bovendien niet overal geplaatst worden. Ook het aantal ontmoetingen tussen mensen en wolven neemt toe. Dat zorgt voor groeiende zorgen over aanvallen op vee, huisdieren en in sommige gevallen ook op kinderen. Gedegen rentmeesterschap betekent goed natuurbeheer en een beheerste wildstand. De provincie is verantwoordelijk voor natuurbeheer, maar BBB wil dat burgemeesters meer mogelijkheden krijgen om op te treden bij probleemwolven. Zo beschermen we onze dorpen, erven en dieren en houden we de balans tussen mens en natuur gezond.

Asiel en migratie

Visie

BBB landelijk wil de asielinstroom verminderen, maar Raalte heeft hier zelf slechts beperkte invloed op. Wel is de gemeente verantwoordelijk voor goede opvang van vluchtelingen en statushouders. Wij vinden het belangrijk dat dit gebeurt met respect voor de lokale gemeenschap en in de geest van noaberschap: omzien naar elkaar, zonder mensen te overvragen. Daarom betreft onze gemeente inwoners actief bij de plannen en houdt zij rekening met hun reële zorgen. Om mogelijke overlast zoveel mogelijk te beperken, pleiten wij voor opvang die in verhouding staat tot het aantal inwoners van de buurt. We hebben onze arbeidsmigranten hard nodig en zorgen dan ook voor een passende verblijfsmogelijkheid en maken hen, waar mogelijk, onderdeel van onze gemeenschap.

- **Geen voorrang bij toewijzen woning.** Statushouders krijgen geen voorrang bij de toewijzing van woningen.
- **Passend wonen, geen verspilling.** Wij pleiten voor passende huisvesting voor statushouders, waarbij efficiënt wordt omgegaan met de beschikbare woonruimte. Eenpersoonshuishoudens horen bijvoorbeeld niet in ruime eengezinswoningen, zodat deze beschikbaar blijven voor gezinnen.
- **Inburgering is een plicht én een kans.** BBB Raalte vindt dat asielzoekers en arbeidsmigranten de plicht hebben en de mogelijkheid krijgen om goed in te burgeren in Raalte op zowel het gebied van taal als onze lokale cultuur. Taalpunt Raalte kan hen daarbij helpen, niet alleen met de taal, maar ook door het contact met de inwoners. Op deze manier kan er van elkaar geleerd worden en ontstaat er ook wederzijds begrip.
- **Goede huisvesting voor arbeidsmigranten.** We zorgen voor goede huisvesting voor onze arbeidsmigranten. Bij voorkeur op of in de buurt van het terrein waar zij werkzaam zijn. Waar mogelijk en nodig zorgen we voor mogelijkheden op het gebied van vrijetijdsbesteding om overlast te voorkomen.
- **Geen woning voor ongedocumenteerden.** Geen officiële status? Geen woning.

Gemeentelijke Financiën

Visie

BBB Raalte vindt het belangrijk dat we niet meer uitgeven dan er binnenkomt. We letten goed op onze gemeentelijke financiën. We realiseren ons dat onze inkomsten zijn betaald door de inwoners van onze gemeente en de burgers van Nederland. Verreweg het grootste deel van onze inkomsten komt uit het gemeentefonds. Wij zetten ons, samen met onze landelijke fractie, actief in om te zorgen dat de landelijke bijdrage aan onze gemeente voldoende hoog blijft. Dat hebben we gedaan en dat blijven we ook doen want we willen onze gemeente niet kapot bezuinigen. De gemeentelijke uitgaven moeten effectief en efficiënt zijn. Dit betekent dat we letten op zowel de kosten als de maatschappelijke opbrengsten. Samen kunnen we ervoor zorgen dat lokale voorzieningen in stand blijven.

 Belastingen omhoog? Lokale belastingen en lasten omhoog? Alleen als het echt niet anders kan, maar dan graag wél met een goede uitleg! In de komende jaren zal het Rijk de gemeente minder geld geven om taken uit te voeren. De gemeente Raalte zal dan moeten bezuinigen of de lokale belastingen en heffingen verhogen.

 Eerlijk begroten, geen boekhoudtrucs. BBB is voor realistisch begroten van zowel inkomsten als uitgaven. Dat betekent: ook lange termijn kosten, zoals onderhoud, op tijd meenemen. Reserveringen zijn reëel en dienen niet als 'spaarpotje' achter de hand.

 Samen verantwoordelijk, samen oplossen. Onze gemeente kan niet alle maatschappelijke vraagstukken alleen oplossen. BBB stimuleert dat ook inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties een rol spelen. Door samen op te trekken, maken we meer mogelijk – financieel en sociaal.

 Woonlasten laag houden. Raalte is een gemeente waarin het prettig wonen, werken en recreëren is. Het is belangrijk om de woonlasten laag te houden. De OZB mag daarom alleen maar stijgen met het jaarlijkse inflatiecijfer.

 Toeristenbelasting niet verhogen. Kleinschalig toerisme in de gemeente Raalte moet bevorderd worden. Daarom moet de toeristenbelasting niet verhoogd worden. Daarbij moeten tarieven afgestemd worden op de buurgemeenten.

 Geen nieuw gemeentehuis - kies voor slim vernieuwen. Grote investeringen zoals een nieuw gemeentehuis kosten veel geld. Geld dat we misschien straks hard nodig hebben om onze voorzieningen in stand te houden – denk aan zorg, sport, veiligheid en leefbaarheid in onze dorpen. We begrijpen dat gemeenteambtenaren een goede werkplek nodig hebben: een gebouw dat veilig, duurzaam en prettig is om in te werken. Maar dat kan ook met een vernieuwbouw op de huidige locatie. Dat is veel goedkoper én levert vrijwel dezelfde kwaliteit op. Met het zogeheten 'Ravijnjaar' in het vooruitzicht – waarin gemeenten minder geld krijgen van het Rijk – moeten we extra voorzichtig zijn. De rente en aflossing op zo'n grote lening zouden jarenlang zwaar drukken op onze gemeentebegroting.

Bestuurscultuur en Participatie

Visie

BBB Raalte staat voor een bestuurscultuur die dicht bij de inwoners staat: nuchter, open en betrouwbaar. Geen ivoren toren, maar een gemeente die luistert, uitlegt in begrijpelijke taal en handelt met gezond verstand. Wij zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. Inwoners verdienen een serieuze stem in hun eigen leefomgeving. Participatie betekent voor BBB dat inwoners actief worden gehoord en gekend voordat er een beslissing wordt genomen.

 BBB gelooft in het betrekken van inwoners. Mensen weten vaak zelf het beste wat goed is voor hun buurt. Daarom betrekken we inwoners vanaf het begin van het proces, niet pas als alles al is besloten. Denk bijvoorbeeld aan onderwerpen als wonen, verkeer, groeninrichting, veiligheid, voorzieningen, sociale activiteiten en duurzaamheid. We willen dorps- en wijkraden met echte invloed, als volwaardige gesprekspartners.

 We zijn bereikbaar. Onze kandidaten, raadsleden en bestuurders zijn goed bereikbaar voor inwoners van onze gemeente. Wij juichen een periodiek spreekuur toe.

 Ambtenaren midden in de maatschappij. BBB vindt dat ambtenaren minimaal drie maatschappelijke stages per jaar moeten afleggen in de gemeente. Zo blijven ze dicht bij de inwoners, begrijpen ze de dagelijkse praktijk beter en kunnen ze de gemeentelijke dienstverlening verbeteren.

 Heldere communicatie voor iedereen. Raalte begrijpelijk en toegankelijk communiceren, zodat iedere inwoner die dat wil, informatie kan begrijpen en mee kan doen.

 Minder regels, meer eenvoud. BBB streeft naar minder overbodige regels en ingewikkelde processen, zodat het voor inwoners en bedrijven makkelijker wordt om zaken met de gemeente Raalte te regelen.

 Eigen initiatief moet mogelijk zijn. Wij geven inwoners meer ruimte om zelf aan de slag te gaan. Niet 'mag dat wel?', maar: 'hoe kunnen we helpen?'. Raalte is een gemeente die faciliteert in plaats van voorschrijft. Zo stimuleren we inwoners om zelf actief te worden.

 Digitaal met de mens centraal. BBB vindt dat digitalisering de dienstverlening moet verbeteren zonder de mens uit het oog te verliezen. Digitale mogelijkheden maken contact makkelijker en sneller, maar persoonlijke aandacht en bereikbaarheid blijven altijd essentieel. Daarbij moet de digitale dienstverlening toegankelijk zijn voor iedereen, inclusief mensen met een visuele, auditieve of andere beperking.

 Verbeter waar mogelijk. BBB wil meer monitoring en zichtbaarheid in zaken die niet goed gaan, bijvoorbeeld op het gebied van afhandeling van meldingen en klachten.

ELKE REGIO TELT!

BOERBURGERBEWEGING.NL